

Elektronik Ürün Senedi Piyasası 2022 Yılı Değerlendirmesine İlişkin Bülten

ELEKTRONİK ÜRÜN SENEDİ PİYASASI 2022 YILI DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN BÜLTEN

Piyanın faaliyete geçtiğinden bu yana 100 milyar TL'lik işlem hacmi kaydedildi

Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) tarafından 26 Temmuz 2019 tarihinde faaliyette geçirilen Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) Piyasasında 2022 yılında 377 binin üzerinde işlemde 11,4 milyon ton ve 67 milyar Türk liralık hacim oluştu. Böylece faaliyete geçmesinden bu yana TÜRİB'de 162 bin üzerinde kayıtlı yatırımcı ile 729 bin üzerinde işlemde 28 milyon ton ve 100 milyar Türk Liralık hacim oluştu.

ELÜS, lisanslı depolarda bulunup uzun süreli saklanabilen tarım ürünlerini temsilen çıkarılan elektronik belgedir. Tarım ürünlerini temsil eden ELÜS'ler sadece TÜRİB'de işlem görebilmektedir. TÜRİB ELÜS Piyasasında ağırlıklı olarak arpa, buğday ve mısır gibi hububat ürünleri işlem görmektedir. Bu ürünlerin yanı sıra Antep fıstığı, baklagiller, fındık, kuru kayısı, pamuk, zeytin ve yağlı tohum gibi 17 farklı ürün işlem görebilmektedir.

ELÜS'ün temsil ettiği ürünlerin saklandığı lisanslı depolar, ürün borsacılığının temel unsurlarından birisidir. 163 lisanslı depo işletmesi 41 il, 127 ilçe, 234 farklı lokasyonda 8,8 milyon ton saklama kapasitesi ile hizmet vermektedir. TÜRİB faaliyete geçtiğinde 4 milyon ton olan saklama kapasitesi 3 yılda 2 kat artmıştır. Lisanslı depolar Türkiye hububat rekoltesinin %25'ine yakınına saklama kapasitesine ulaşmış durumdadır. Diğer bir deyişle, TÜRİB ülkemiz hububat üretiminin 4'de 1'inin el değiştirmesine ev sahipliği yapabilecek potansiyele ulaşmıştır.

Tarımın nabzı, çiftçinin ve yatırımcının pusulası "TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri"

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri sektörün nabzını tutuyor. 14 Temmuz 2021 tarihinde yayımına başlanan arpa, buğday, mısır ve hububat fiyat endeksleri ile Türkiye'de tarım ürünlerine yönelik piyasaların ana yönü izlenebilmektedir. Tarımsal faaliyetlerde bulunan paydaşlar için tarımsal ürünlerde ortaya çıkan fırsatları en geniş ve en doğru şekilde temsil eden Endeksler, dünya tarımsal emtia piyasaları arasındaki ilişkinin izlenebileceği gösterge ve karşılaştırma ölçütü eksikliğini de giderdi. Endeksler, Matriks ve Foreks veri dağıtım terminalleri ile TÜRİB internet sitesinden takip edilebilmektedir.

TÜRİB Ar-Ge Merkezi tarım sektörünün finansallaşması ve finansmana erişiminde kapsayıcı ve yenilikçi çözümler sunuyor

TÜRİB 23 Mart 2021 tarihinde T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından TÜRİB Ar-Ge Merkezi olarak onaylandı. TÜRİB bünyesinde Bilgi Teknolojileri Birimi içerisinde yer alan TÜRİB Ar-Ge Merkezi, tarım sektörünün etkinliğini ve verimini artırmayı, tarım borsacılığı ekosisteminin sorunlarına yönelik kapsayıcı ve yenilikçi çözümler sunmayı, bunların ticarileştirilmesi için çalışmayı ve nitelikli insan kaynağının istihdamına imkân sağlamayı hedeflemektedir.

TÜRİB Ar-Ge Merkezi, TÜRİB'in tarım piyasasındaki rolünün artırılarak tarımsal emtia ticaretinin dijitalleştirilmesi ve ELÜS işlem hacminin artırılarak ürün çeşitliliğinin sağlanması amacıyla 2021 yılında teknolojik dönüşüm ve Ürün Piyasası Aracı Kurumlarının (ÜPAK) işlemlere aracılık edeceği sisteme geçiş projesini başlatmıştır. Projenin 2023 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu altyapı üzerinde vadeli işlem sözleşmelerini işleme açmak için çalışmalara devam edilecek ve ileri tarihli fiyat oluşumu için TÜRİB Vadeli İşlem Piyasası ile önemli bir fonksiyon daha yerine getirilmiş olacaktır.

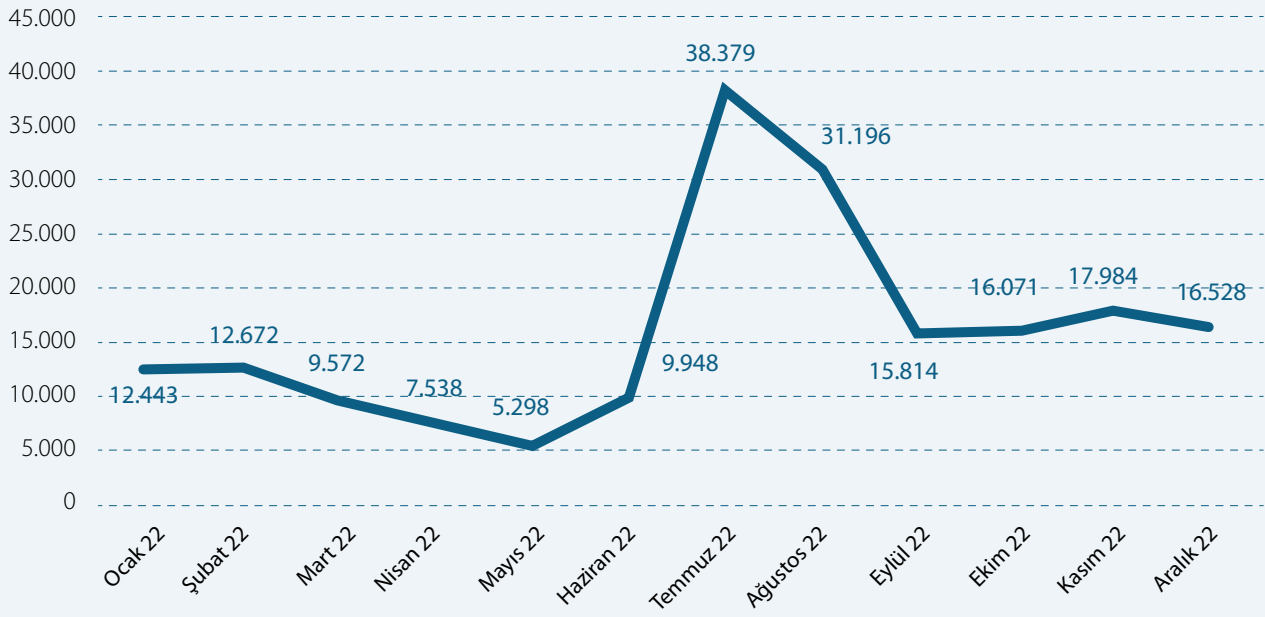
İstatistikî Bilgiler

Grafik 1. ELÜS Piyasası 2022 Yılı Özet İstatistikleri

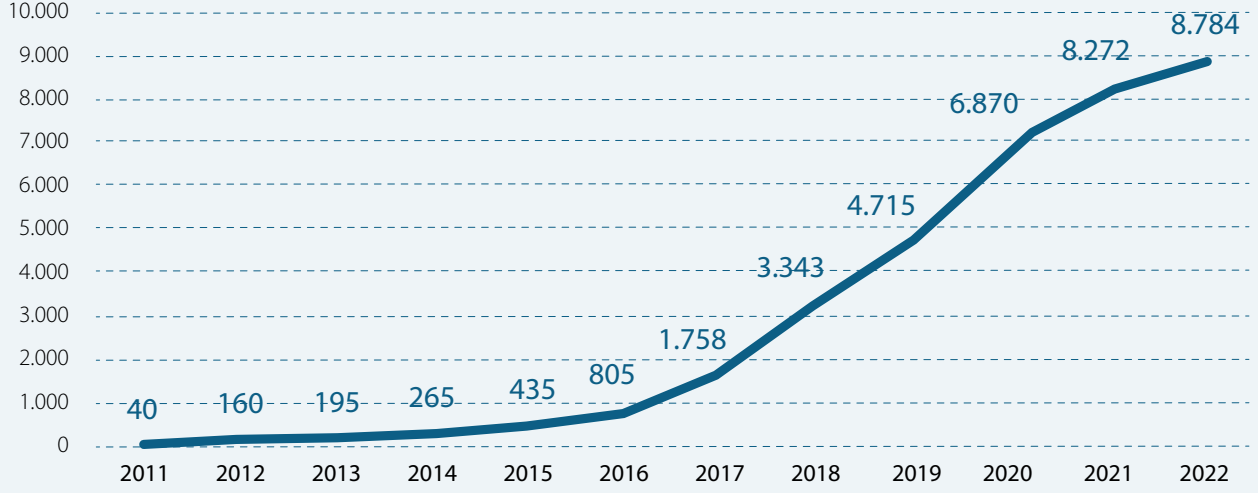
Kaynak: TÜRİB

Grafik 2. Dönem Sonu İtibariyle ELÜS Bakiyeli Hesabı Olan Yatırımcı Sayısı

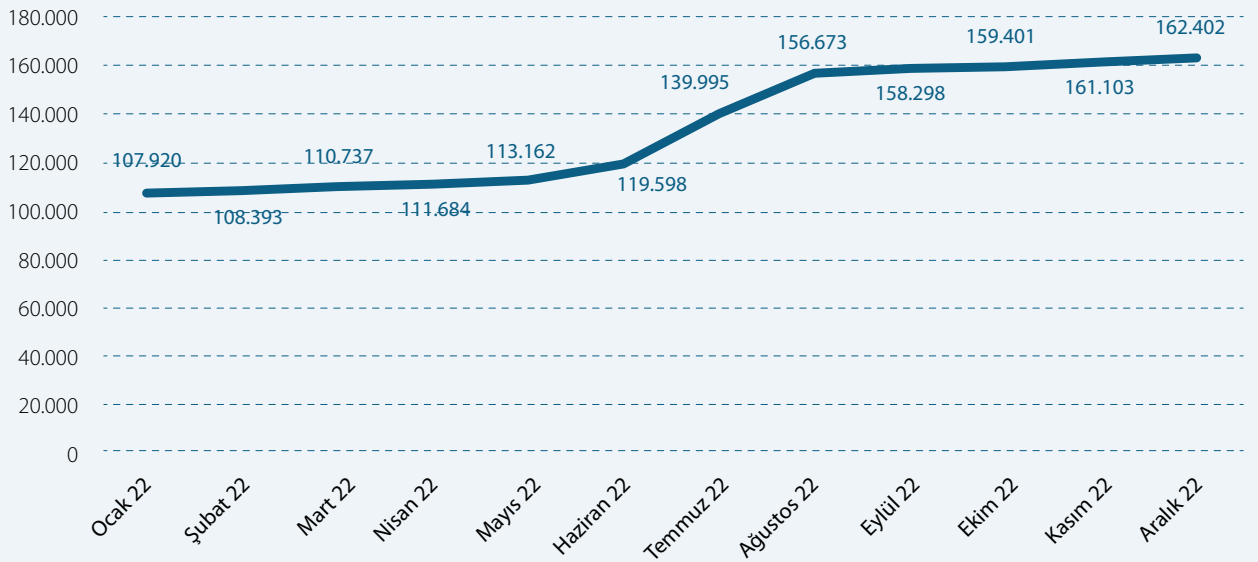
Kaynak: TÜRİB

Grafik 3. Lisanslı Depo Kapasitesi (30.12.2022, Bin Ton)

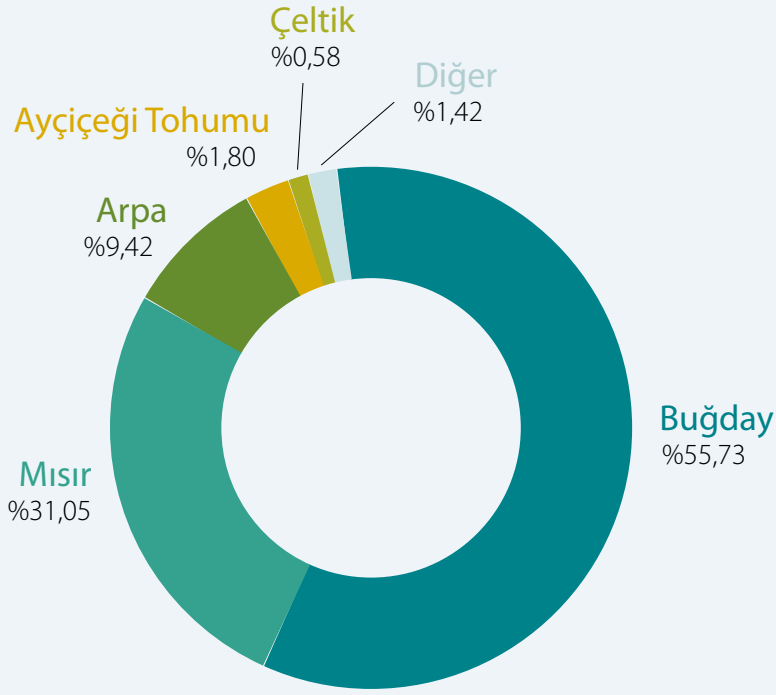
Kaynak: TMO, T.C. Ticaret Bakanlığı

Grafik 4. TÜRİB'e Kayıtlı Yatırımcı Sayısı

Kaynak: TÜRİB

Grafik 5. Ürün Bazında ELÜS Piyasası İşlem Hacmi (31.12.2022)

Kaynak: TÜRİB

Tablo 1. 2022 Yılı Ürün Bazında ELÜS Piyasası İşlem Bilgileri (31.12.2022)

Ürün Adı	İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)	İşlem Adedi
Buğday	6.205.034.381	37.300.962.816,09	211.696
Mısır	3.843.941.395	20.780.790.296,83	94.469
Arpa	1.156.173.480	6.301.921.450,93	63.925
Ayçiçeği Tohumu	98.907.291	1.207.115.546,91	4.495
Çeltik	30.133.027	387.844.170,16	492
Diğer (12 adet ürün)	56.942.633	952.359.264,36	2.190
Genel Toplam	11.391.132.207	66.930.993.545,28	377.267

Kaynak: TÜRİB

Tablo 2. ELÜS Piyasası İşlem Hacminin 2019-2022 Dönemindeki Gelişimi (TL) (31.12.2022)

	2019	2020	2021	2022
Ocak	249.631.758	409.625.952,13	684.547.076,42	1.884.912.339,77
Şubat	373.078.585	483.659.535,50	838.929.330,88	1.534.117.917,16
Mart	609.349.568	423.966.557,20	1.038.175.987,92	4.421.326.840,69
Nisan	619.005.795	1.136.249.075,82	1.041.200.101,44	3.683.564.658,89
Mayıs	316.028.167	829.363.899,46	1.018.704.589,16	2.594.301.695,28
Haziran	279.310.076	742.479.935,44	1.143.053.350,68	3.930.673.484,76
Temmuz	1.021.044.476*	1.864.101.487,90	1.219.884.240,99	8.440.988.500,27
Ağustos	385.930.707,09	839.643.924,93	1.463.252.266,53	13.395.738.189,65
Eylül	476.810.372,06	996.687.321,02	1.940.527.518,79	9.690.696.002,01
Ekim	813.129.129,67	1.791.924.551,73	1.748.312.430,01	4.228.717.765,32
Kasım	998.481.556,51	1.171.262.164,89	3.284.508.556,86	6.367.829.725,57
Aralık	312.482.450,90	734.410.486,94	3.081.885.836,08	6.758.126.425,90
Toplam	6.454.282.641	11.423.374.893 (%77 artış)	18.502.981.285,76 (%62 artış)	66.930.993.545,28 (%262 artış)

Kaynak: TÜRİB

(*) TÜRİB ELÜS Piyasası 26.07.2019 tarihinde faaliyete geçmiştir. 26.07.2019'a kadar olan rakamlarda İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'den (Takasbank) alınan takas verileri kullanılmıştır.

Tablo 3. 2022 Yılı ELÜS Piyasası BUĞDAY ELÜS İşlem Bilgileri (31.12.2022)

	İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)
Ocak 2022	305.387.629	1.107.696.968,75
Şubat 2022	183.539.944	823.609.378,05
Mart 2022	407.519.303	1.912.199.643,33
Nisan 2022	342.905.694	1.682.345.264,47
Mayıs 2022	180.299.319	1.074.398.959,12
Haziran 2022	297.475.681	2.059.382.249,42
Temmuz 2022	894.274.313	6.012.219.877,69
Ağustos 2022	1.700.554.006	10.974.153.570,80
Eylül 2022	1.049.527.948	6.854.849.869,50
Ekim 2022	260.262.103	1.501.292.548,40
Kasım 2022	390.359.013	2.072.887.983,37
Aralık 2022	192.929.428	1.225.926.503,21
Genel Toplam	6.205.034.381	37.300.962.816,09

Kaynak: TÜRİB

Tablo 4. 2022 Yılı ELÜS Piyasası MISIR ELÜS İşlem Bilgileri (31.12.2022)

	İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)
Ocak 2022	140.605.791	524.407.929,68
Şubat 2022	127.552.926	486.367.813,04
Mart 2022	356.355.311	1.711.755.892,42
Nisan 2022	278.682.315	1.436.772.092,25
Mayıs 2022	195.377.645	1.151.984.396,07
Haziran 2022	239.188.932	1.498.927.596,43
Temmuz 2022	128.162.886	759.053.625,90
Ağustos 2022	154.530.529	887.989.715,19
Eylül 2022	266.633.290	1.481.994.149,96
Ekim 2022	418.467.185	2.351.686.817,61
Kasım 2022	733.448.283	4.005.711.611,08
Aralık 2022	804.936.302	4.484.138.657,20
Genel Toplam	3.843.941.395	20.780.790.296,83

Kaynak: TÜRİB

Tablo 5. 2022 Yılı ELÜS Piyasası ARPA ELÜS İşlem Bilgileri (31.12.2022)

	İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)
Ocak 2022	22.720.990	78.062.482,85
Şubat 2022	31.546.935	108.891.701,79
Mart 2022	117.703.477	501.847.437,40
Nisan 2022	80.511.522	379.963.461,35
Mayıs 2022	52.315.086	302.972.490,57
Haziran 2022	46.975.833	288.417.792,50
Temmuz 2022	276.173.797	1.627.621.094,15
Ağustos 2022	243.252.724	1.400.107.914,12
Eylül 2022	170.293.374	979.352.804,34
Ekim 2022	14.102.206	84.246.338,47
Kasım 2022	13.955.582	83.489.747,45
Aralık 2022	86.621.954	466.948.185,94
Genel Toplam	1.156.173.480	6.301.921.450,93

Kaynak: TÜRİB

Tablo 6. TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri

Fiyat Endeksi Adı	Endeks 31.12.2022 Kapanış Değeri	Yıllık Değişim*
TÜRİB Arpa Endeksi	3.062,5488	%37,57
TÜRİB Buğday Ekmeklik Endeksi	3.129,2662	%55,08
TÜRİB Buğday Endeksi	3.209,8496	%59,08
TÜRİB Buğday Makarnalık Endeksi	3.470,1809	%60,77
TÜRİB Hububat Endeksi	3.150,5989	%57,17
TÜRİB Mısır 1. Sınıf Endeksi	3.006,2976	%46,61
TÜRİB Mısır 2. Sınıf Endeksi	2.943,9378	%47,08
TÜRİB Mısır Endeksi	2.976,5726	%46,83

(*) 30.12.2022 tarihi itibarıyla 31.12.2021'e göre kaydettiği fiyat değişim oranları

TÜRİB Hakkında

2018 yılının Haziran ayında kurulan TÜRİB; lisanslı depo işletmecilerince oluşturulan elektronik ürün senetleri ile elektronik ürün senetlerine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin ticaretinin yürütülmesini sağlamak üzere borsacılık faaliyetinde bulunmaktadır. TÜRİB, tarladan sofraya gıda tedarik zincirinin dijitalleşmesi, ELÜS'ün yaygınlaştırılması, sözleşmeli tarımın gelişmesi, lisanslı depoculuk gibi alanlarda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, T.C. Ticaret Bakanlığı, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer paydaşlar ile iş birliğini sürdürmektedir.

ÜRÜN TOPRAĞINDA YETİŞİR, BORSASINDA DEĞERLENİR

TURKIYE URÜN İHTİSAS BORSASI

TOBB İkiz Kuleleri C Blok Kat: 19
Dumlupınar Bulvarı No: 252
06530 ANKARA

T: +90 312 939 35 90
F: +90 312 939 35 56

